

Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Tarafından Hazırlanan, Uygulanan ve Değerlendirilen Almanca Yabancı Dil Sınavlarında Yer Alan Bağlaçlara İlişkin Bir Araştırma¹

Sevinç Sakarya Maden, Gökçe Aykut, Edirne

Öz

Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Tarafından Hazırlanan, Uygulanan ve Değerlendirilen Almanca Yabancı Dil Sınavlarında Yer Alan Bağlaçlara İlişkin Bir Araştırma

Bu çalışmada Türkiye’de ilköğretim kurumlarından itibaren en az bir yabancı dil öğretilmesine rağmen neden Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından hazırlanan, uygulanan ve değerlendirilen sınavlarda birçok kişinin istenilen başarıya ulaşamadığı, özellikle dört yıl yabancı dilde eğitim alan Almanca öğretmenlik lisans mezunu öğretmen adaylarının Öğretmenlik Alan Bilgisi Testinden neden istedikleri sonuçları elde edemedikleri araştırılmış, sınavlara girenlerin sınav sorularını ne ölçüde doğru cevaplandıkları veya sorulara cevap verirken neden hata yaptıkları sorularına cevap aranmıştır. Araştırmaya ilişkin veriler rastgele seçilen ÖSYM’nin hazırlamış olduğu sınavlardan alınan örnek sorulardan oluşturulan bir örnek sınavın Trakya Üniversitesi lisans öğrencilerine uygulanması suretiyle toplanmış, okuduğunu anlama, çeviri gibi birçok soru tipinde iyi sonuçlar elde edilmesi ancak dilbilgisine ilişkin soruların çok azının doğru cevaplandırılması sonucunda araştırma cevap şıkları arasında en az bir adet bağlaç bulunan sorular ile sınırlandırılmıştır. Bağlaçlar üzerine yapılan inceleme, ÖSYM tarafından hazırlanan ve uygulanan sınavlarda günlük yaşamda sık kullanılan bağlaçların yanı sıra çok nadir kullanılan bağlaçlara da yer verildiğini ve sorulara doğru cevap verebilmek için lisans süresince kullanılan dilbilgisi kitaplarındaki konuları tekrar etmenin yeterli olmayacağı, merkezi sınavlarda yer alan soruları doğru cevaplandırabilmek için özellikle şıklarda yer alan uygun bir kelime ile tamamlanması gereken cümlelerin anlamlarının çok iyi anlaşılması ve bunun için de çok geniş bir kelime hazinesine sahip olunması ve öte yandan bağlaçların üstlenebilecekleri tüm işlevlerini ve anlamsal ve sözdizimsel özelliklerini bilmek gerektiğini ortaya koymuştur. Ancak Almanca Öğretmenliği lisans eğitimi süresince kullanılan dilbilgisi kitapları incelendiğinde, bunlarda her bir bağlaça yer verilmediği gibi bağlaçların sunuluş biçiminde de farklılıkların olduğu ve her kaynakta bağlaçların her bir anlamsal ve sözdizimsel özelliğine yer verilmediği, bu nedenle Almanca öğretmen adaylarının sınavlarda başarılı olmak için lisans süresince aldıkları eğitimin yanı sıra mutlaka daha başka kaynaklardan da faydalanarak bireysel olarak ek çalışmalar yapmaları gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM), KPDS, ÜDS, YDS Almanca yabancı dil sınavları, KPSS Almanca ÖABT, bağlaçlar, hata analizi

Abstract

A Study on Conjunctions in Foreign Language Examinations Prepared and Performed by Student Evaluation, Selection and Placement Centre (ÖSYM)

In this study, the reasons why vast number of people cannot achieve desired results in language exams prepared and evaluated by the Student Evaluation, Selection and Placement Centre (ÖSYM) although foreign language education begins in primary schools in Turkey and why even graduates who already

¹ Bu makale 08-10 Ekim 2015 tarihlerinde Trakya Üniversitesi’nde düzenlenen 5. Uluslararası Eğitimde Araştırmalar Kongresi’nde (ICRE 2015) özeti sunulan bildirinin genişletilmiş halidir (bkz. Aykut ve Maden 2015).

studied teaching German for four years cannot get intended results from KPSS ÖABT Foreign Language Field Exams were investigated. It was also sought to what extent the ones who took the exam answered the questions or why they made mistakes while answering the questions. The data about the research was gathered by applying to Trakya University students and as a result of obtaining desired results on reading skill and translation skills but getting insufficient results on grammar the research was limited to the questions which took place in randomly selected exam samples and whose options consisted of at least one conjunction. The study on conjunctions showed that the exams prepared by Student Evaluation, Selection and Placement Centre included conjunctions which are often used in daily language as well as conjunctions which are used very rarely. It was also seen that in order to give correct answers to the questions, it will not be enough to revise some subjects in grammar books studied during the education period and the meaning of the uncompleted sentences whose missing suitable words are in the options should be understood very well, so a wide vocabulary knowledge is necessary and all of the functions of conjunctions should be known as well. But when the grammar books studied during Trakya University undergraduate education were analyzed, it was seen that these books do not include every conjunction and there are differences in the ways the conjunctions are mentioned, and the information about conjunctions in every source is not given thoroughly, and for that reason candidate teachers in German Language Teaching Department have to do additional practice individually apart from the education they have at school in order to succeed in these exams.

Keywords: Student Selection and Placement Centre (OSYM), KPDS, ÜDS, YDS German Foreign Language Exams, KPSS ÖABT Foreign Language Field Exams (in German Language), conjunctions, error analysis

1. Giriş

İçinde bulunulan 21. yüzyılda bilim ve teknoloji başta olmak üzere tüm alanlarda sürekli değişme ve yenileşme gerçekleşmektedir (Aydemir 2007). Heyd (1990: 9) bir çalışmasında “günümüzde yaşanan teknolojik gelişmeler ve ilerlemeler nedeniyle, artık sadece kendi aramızda değil diğer ülkelerden insanlarla da iletişim kurmak durumundayız” demiştir. Yavuzer ve Göver’e (2012) göre bu durum, insanlar arasında iletişimin önemini arttırmış ve anadil dışında en az bir yabancı dili daha bilmenin gerekliliğini ortaya koymuştur. Özellikle İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra, toplumlararası ilişkilerin giderek yaygınlık kazanması, yabancı dil bilmenin önemini daha da arttırmış, böylelikle iki ya da daha çok yabancı dil bilme akademik ya da mesleki yaşamda bir önkoşul olarak aranır olmuştur (Er 2006).

Yabancı dil her yerde olduğu gibi Türkiye’de de oldukça önemli ve gereklidir. Türkiye’de lisansüstü eğitimi görebilmek, akademisyen olabilmek, belirli kamu kuruluşlarında görev alabilmek ve yabancı dil öğretmeni olarak atanabilmek için bir yabancı dili belli bir düzeyde bilme koşulu aranmaktadır.

Türkiye’de bir kişinin eğitim ve iş alanında yapacağı herhangi bir başvuruda bir yabancı dili istenilen düzeyde bildiğini kanıtlayabilmesi daha çok Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi² (ÖSYM) tarafından hazırlanan, uygulanan ve değerlendirilen

² Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi, kısaca ÖSYM, yükseköğretim programlarına girmek için başvuran adaylar arasında, başarılı olma olasılıkları diğerlerinden daha yüksek olanları seçerek bu programlara yerleştirmek amacı ile ilk olarak 22 Kasım 1974 tarihinde, Üniversitelerarası Kurul tarafından, 1750 sayılı Üniversiteler Kanununun 52. Maddesine göre, “Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÜSYM)” adıyla kurulmuştur. 1981 yılında yürürlüğe giren 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Yükseköğretim Kurulu’na (YÖK) bağlanarak “Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM)” adını almıştır. Merkezi Ankara’da bulunur.

sınavlardan birine veya bu sınavlara denk sayılan bir sınava girmiş olması ve yabancı dil yeterliğini gösteren bir belgesinin olduğunu göstermesi ile mümkündür. Aşkaroğlu (2013), ülkemizde yabancı dil seviye belirleme sınavlarının değişik zamanlarda farklı amaçlar için kullanıldığını ve amaçlar doğrultusunda farklı sınavlar uygulandığını belirtmektedir. Bu sınavlar 2012 yılına kadar ‘Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı (KPDS)’³ ve ‘Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavı (ÜDS)’⁴ olarak adlandırılırken 04.01.2013 tarihli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Belirleme Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelikle bu sınavların hepsi bir çatı altında toplanarak ‘Yabancı Dil Seviye Belirleme Sınavı (YDS)’⁵ adını almıştır. Bu sınavlarla birlikte ilk

³ Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı (KPDS), yabancı dil tazminatı almak isteyen kamu personelinin yabancı dil bilgi seviyesini belirlemek için yapılan 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2. maddesi ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı ile Maliye Bakanlığı’nın 23. 06. 2007 tarihli ve 26561 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ‘‘Kamu Personelinin Yabancı Dil Bilgisi Seviyesinin Tespitine Dair Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik’’ uyarınca ÖSYM tarafından hazırlanmış, Mayıs ve Kasım aylarında olmak üzere senede iki kez 2013 yılına kadar yapılmıştır. Çoktan seçmeli test biçiminde hazırlanan diller için KPDS yabancı dil sınavında kelime hazinesi, dilbilgisi ile yabancı dilde okuduğunu anlama ve tercüme becerisini yoklayan sorular yer almıştır. Almanca, Arapça, Bulgarca, Farsça, Fransızca, İngilizce, İtalyanca, Rusça ve Yunancadan yapılan sınavlarda çoktan seçmeli sorulardan oluşan testler kullanılmıştır. Diğer dillerde sınav yabancı dilden Türkçeye ve Türkçeden yabancı dile çeviri şeklinde yapılmıştır. Çeviri için 150-200 kelimelik metinlerden yararlanılmıştır. Sınavlarda sözlük ve sözlük görevi yapan yardımcı araçlar kullanılmamıştır. Çoktan seçmeli testlerin uygulandığı sınavların cevap kâğıtları ÖSYM’de optik okuyucu ile okunmuş ve her doğru cevap için bir puan verilecek biçimde düzenlenmiştir. Adayların doğru cevap sayıları toplanarak puanları bulunmuştur. Test hazırlanmayan dillerde çeviriler ÖSYM’de kurulan jüriler tarafından değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme 100 tam puan üzerinden yapılmıştır. Bu seviyelerden hangilerine ne miktarda tazminat ödeneceği ile ilgili mevzuata göre tespit edilmiştir. Arapgirlioğlu, Zahal, Gürpınar ve Özkan (2014) 1990-2010 yılları arasında KPDS sınavında adaylara 100 soru sorulduğunu ve toplam 180 dakika süre tanındığını, ancak 2011 yılı Mayıs ayından itibaren soru sayısının 80’e düşürüldüğünü belirtmişlerdir.

⁴ Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavı (ÜDS) 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 24. ve 65. maddeleri gereğince hazırlanarak 1 Eylül 2000 tarih ve 24157 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ‘‘Doçentlik Sınav Yönetmeliği’’ uyarınca doçent adaylarının gireceği merkezi bir sınav olarak tanımlanmıştır. Bu sınava doktora ve sanatta yeterlik çalışmasına başvuracak adaylar da girmişlerdir. Ayrıca, ÜDS sonuçları, yüksek lisans programlarına giriş için de kullanılmış, lisans programı mezunları ile lisans programlarının son sınıfında veya son sınıftan bir önceki sınıfta okuyan öğrenciler de bu sınava girebilmişlerdir. Sınav Mart ve Ekim aylarında olmak üzere senede iki kez yapılmıştır. ÜDS’de sınav alanı ile ilgili olarak kelime hazinesi, gramer bilgisi ile yabancı dilde okuduğunu anlama ve tercüme becerisini yoklayan sorular yer almıştır. ÜDS’de uygulanan testler, çoktan seçmeli sorulardan oluşmuş, sınavda sözlük ve benzeri yardımcı araçlar kullanılmamıştır. ÜDS, Fen Bilimleri, Sağlık Bilimleri ve Sosyal Bilimler olmak üzere üç ayrı alanda; Almanca, Fransızca ve İngilizce olmak üzere üç dilde yapılmıştır. Almanca, Fransızca ve İngilizce dışında yabancı dil sınavı açılmasına Üniversitelerarası Kurul karar vermiştir. Bilim alanı bir yabancı dille ilgili olanlar, yabancı dil sınavına başka bir dilden girmek zorunda kalmışlardır. ÜDS’nin kapsadığı temel alanlar; Fen Bilimleri, Sağlık Bilimleri ve Sosyal Bilimlerdir. Sıralanan doçentlik temel alanlarının hangisinden doçentlik sınavına başvurulacaksa ÜDS’ye o alandan girme zorunluluğu uygulaması sürdürülmüştür. ÜDS sınav olarak 2002 yılından itibaren uygulanmaya başlamıştır. ÜDS’de çeşitli kategorilerden toplam 80 soru sorulmuş ve adayların bu soruları 180 dakika (3 saat) içinde cevaplaması istenmiştir. Bütün sorular aynı değerde olmuştur ve her bir soru 1.25 puan olarak hesaplanmıştır. Yanlış cevaplanan sorular doğru cevaplanan soruları etkilememiştir.

⁵ Yabancı Dil Seviye Belirleme Sınavı (YDS), Yükseköğretim Kurulu (YÖK) kararıyla ÖSYM tarafından ilk olarak 07. 04. 2013 tarihinde uygulanmaya başlanan, Nisan ve Eylül ayları olmak üzere yılda iki kez gerçekleştirilen merkezi bir sınavdır. 80 soru içeren YDS sınavı 150 dakika sürmektedir. ÖSYM tarafından yapılan birçok sınavda 4 yanlışın 1 doğruyu götürmesi uygulaması YDS sınavında yoktur. YDS’de her sorunun değeri 1,25 puandır. ÖSYM Başkanlığı, Akademik kadrolara başvuruda bulunmak isteyen adaylar için YDS puanının süresiz geçerli olacağını ilan etmiştir. Ancak bu uygulama

defa 2013 yılında öğretmen atamaları için Kamu Personeli Seçme Sınavına (KPSS) ek olarak “Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi (ÖABT)”⁶ uygulanmıştır.

T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından hazırlanan, uygulanan ve değerlendirilen bu sınavların önem teşkil etmesi, birçok alanda ve kurumda işe alımlarda veya akademik yükseltmelerde adı geçen sınavlardan alınan puanların, her ne kadar aranan en düşük puan konusunda zaman zaman değişikliğe gidilse veya kurumdan kuruma birbirinden farklı uygulamalar gözlense de, dikkate alınmasındandır:

- Doktora eğitimini tamamlamış olan öğretim elemanlarının veya Yardımcı doçentlerin doçent olabilmeleri için ÖSYM tarafından uygulanan merkezi yabancı dil sınavlarından 100 üzerinden en az 65 veya daha fazla puan almaları,
- Öğretim üyesi dışındaki öğretim elemanı (öğretim görevlisi, okutman, uzman, araştırma görevlisi, çevirici, eğitim ve öğretim planlamacısı) kadrolarına atanacak olan kişilerin ÜDS veya KPDS’den veya günümüzde bunların yerine uygulanan YDS’den 100 üzerinden en az 50 veya daha fazla puan almaları,
- Doktora ve sanatta yeterlik sınavına girecek adayların YDS, ÜDS veya KPDS’den 100 üzerinden en az 55 veya daha fazla puan almaları,
- Yüksek lisans sınavına girecek adayların YDS, ÜDS veya KPDS’den ilgili üniversitenin belirleyeceği asgari bir puanı almaları,
- Kadroya atanacak olan yabancı dil okutmanlarının YDS, ÜDS veya KPDS’den 100 üzerinden en az 80 puan almaları,
- Yabancı dil öğretmeni olarak atanmak isteyen adayların atanmalarını sağlayacak düzeyde bir atama puanı elde edebilmeleri için KPSS sınavının yanı sıra ek olarak Öğretmenlik Alan Bilgisi Testinin %50sini oluşturan yabancı dil sınavından mümkün olduğunca yüksek puan almaları gerekmektedir.

Ancak bu sınavlar yukarıda da belirtildiği gibi önem teşkil etmesine rağmen, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından hazırlanıp uygulanan ve değerlendirilen adı geçen Yabancı Dil Sınavlarında yabancı dil öğretmen adaylarının dahi zaman zaman

üniversiteden üniversiteye farklılık göstermektedir. Dil tazminatı için YDS geçerlilik süresi 5 yıldır. Günümüzde bu sınavın muadili olarak bir de e-YDS uygulanmakta, ÖSYM tarafından ilan edilen bir takvim doğrultusunda yılda iki defa yapılan basılı YDS’ye karşın sık sık tekrarlanmaktadır.

⁶ Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi (ÖABT), 2013 yılında ilk kez gerçekleştirilen; Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi kelimelerinin baş harflerinden oluşan bir kısaltmadır ve öğretmen olabilecek eğitim fakültesi mezunlarına ek olarak getirilen bir alan sınavıdır. Almanca Öğretmenlik Alan Bilgisi Testine Alman Dili Eğitimi Anabilim dalından mezun öğrencilerin yanı sıra, pedagojik formasyon alan Mütercim-Tercümanlık Bölümü ve Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü mezunları ile sınavın geçerlilik süresi içinde mezun olabilecek durumda olan öğrenciler başvurabilmektedir. Sınavda çoktan seçmeli sorulardan oluşan testler uygulanmaktadır (Balci, 2014). Almanca Alan Bilgisi Testi 50 sorudan oluşmaktadır ve cevaplama süresi 75 dakikadır. Sınav Alan Bilgisi Testi ve Alan Eğitimi Testi olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır. Alan Bilgisi Testi %80 ve Alan Eğitimi Testi %20 ağırlığındadır. Alan Bilgisi Testi Dil Yeterliliği, Dilbilim ve Edebiyat alt dallarından oluşmaktadır. Almanca Öğretmenliği ÖABT puanı hesaplanırken Dil Yeterliliğinin yüzdelik ağırlığı %50, Dilbilimin % 16, Edebiyatın % 14 ve Alan Eğitimi Testinin yüzdelik ağırlığı %20’dir.

istenilen puanları alamadıkları, sözü geçen sınavlarda puan ortalamalarının çok düşük kaldığı gözlenmektedir (Yavuzer ve Aydemir, 2012). Tablo 1’de 2013 Yılı Almanca ÖABT⁷ başarı durumuna bakıldığında alan sıralamasında Almancanın, Fransızcadan sonra başarı durumu en kötü ikinci alan grubu olarak ortaya çıktığı görülmüştür.

ÖSYM 2013-KPSS ÖĞRETMENLİK ALAN BİLGİSİ TESTLERİNİN ORTALAMA VE STANDART SAPMALARI				
Testler	Ortalama	Standart Sapma	Aday Sayısı	Soru Sayısı
Türkçe	26,280	4,904	13804	50
İngilizce Matematik	27,129	6,468	4070	50
Fen Bilimleri/Tem ve Teknoloji	15,006	5,476	13598	50
Temel Bilgiler	22,728	6,201	13079	50
Türk Dil ve Edebiyatı	17,939	6,902	12606	50
Tarih	25,188	7,899	12605	50
Coğrafya	22,377	5,280	4519	50
Matematik (Sıralı)	26,027	8,430	12956	50
Felsefe	17,880	6,945	5000	50
Kimya	22,138	8,784	4018	50
Biyoloji	16,008	6,708	6187	50
Gen Kültür ve Alan Bilgisi	22,060	6,294	7572	50
Yabancı Dil (Almanca)	11,977	3,061	3757	50
Yabancı Dil (Fransızca)	11,700	3,847	682	50
Yabancı Dil (İngilizce)	28,902	8,520	13044	50

Tablo 1: Kaynak: ÖSYM (2013) Kamu Personeli Seçme Sınavı A Grubu ve Öğretmenlik Sonuçları

Yapılan araştırmalara bakıldığında bu sınavlardaki başarısızlığın pek çok nedenden kaynaklandığının düşünüldüğü ve çok yönlü tartışıldığı görülmektedir. Kozallık, Rüveyda ve Karakaya (2015) gibi araştırmacılar ile katılımcıların, sınavların çoktan seçmeli olmaması ve dil becerilerini eşit bir şekilde ölçmesi gerektiği, sınav tekniği ve geleneksel öğrenmenin birbirini tamamlamadığı konularında hemfikir oldukları görülmüştür. Bu sınavlardaki başarısızlığın nedenleri iyi bir dil eğitimi verilememesi mi, eğitimci ve materyal desteğinin az oluşu mu, yabancı dil bilgisi ölçülmesinden çok bir sınav tekniğinin mi ölçüldüğü, yoksa ölçme ve değerlendirme mi uygun yapılmadığı en çok tartışılan ve çözüm aranan noktalar olmuştur.

Karaman’a (2015) göre, yabancı dilde güvenilir ölçümler yapabilmek ve bu ölçümlere bağlı olarak adaylar hakkında doğru kararlar verebilmek için öncelikle uygun bir ölçme aracı hazırlanmalıdır. Karaman, Mili Eğitim Bakanlığı Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Yönetmeliğinde⁸ belirtildiği gibi bir dile hâkim olup olunmadığının dört temel beceride yetkin olma durumuyla anlaşıldığı düşüncesindedir.

⁷ 2013-KPSS A Grubu ve Öğretmenlik Sınavında 15 farklı alanda 50’şer soruluk alan sınavı uygulanmıştır. Almanca alan sınavına 2757 öğrenci katılmış ve bu öğrencilerin not ortalaması 11,977 olmuştur (bkz. osym.gov.tr http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2013/KPSS1/2013-KPSS%20A%20GRUBU%20ve%20%20C3%96C4%9ERETMENL%C4%B0K.pdf).

⁸ Mili Eğitim Bakanlığı Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Yönetmeliğinde yabancı dil eğitimi ve öğretiminin amacı madde 5’te şu şekilde belirlenmiştir: Örgün, yaygın ve uzaktan öğretim kurumlarındaki yabancı dil eğitimi ve öğretiminin amacı, Millî Eğitimin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak okul ve kurumların amaç ve seviyeleri de göz önünde bulundurularak eğitim ve öğretimi yapılan yabancı dilde bireylerin;

- Dinleme-anlama,
- Okuma-anlama,
- Konuşma,
- Yazma

Oysa KPDS, ÜDS ve YDS (Almanca) Yabancı Dil Sınavları ile KPSS Yabancı Dil (Almanca) Öğretmenliği Alan Sınavlarında dört temel beceri esas alınmamaktadır. Sınavlar dilbilgisi yapıları, kelime bilgisi ve okuma becerilerine yönelik sorular içermektedir.

Bu çalışmada Türkiye’de ilköğretimden itibaren yoğun bir dil eğitimi verilmesine rağmen neden ÖSYM tarafından yapılan sınavlarda birçok kişinin istenilen başarıya ulaşamadığı, özellikle bir yıllık yoğun hazırlık eğitiminden sonra dört yıl süresince yabancı dilde eğitim alan Almanca öğretmenlik lisans programı öğretmen adaylarının Öğretmenlik Alan Bilgisi Testinden istedikleri sonuçları neden elde edemedikleri araştırılmıştır. Araştırma rastgele seçilen sınav örneklerinde yer alan bağlaçlar ile sınırlandırılmıştır ve Almanca yabancı dil sınavlarında daha çok hangi bağlaçlara yer verildiği, bağlaçlarla ilgili ne tür sorulara yer verildiği, sınavlara girenlerin bağlaçlarla ilgili soruları ne ölçüde doğru cevaplandıkları ve sorulara cevap verirken neden hata yapıldığı sorularına cevap aranmıştır.

Bu çalışma kapsamında Almanca Öğretmenliği lisans programında bir yıl hazırlık ve dört yıl yabancı dilde eğitimi verilmesine rağmen Almanca öğretmen adaylarının ÖSYM tarafından düzenlenen Almanca yabancı dil sınavlarında istenilen düzeyde puan alamamaları bir problem olarak algılanmıştır. Yüksek öğrenimlerini Alman Dili Eğitimi Anabilim Dallarında sürdüren öğrenciler ilk üç dönem sırayla Almanca Dilbilgisi I, Almanca Dilbilgisi II, Almanca Dilbilgisi III ve dördüncü yarıyıldan itibaren Karşılaştırmalı Dilbilgisi derslerini görmelerine rağmen yabancı dil sınavlarının dilbilgisi kısmına ait bağlaçlarla ilgili soruları doğru cevaplandırabilme hususunda sorun yaşamaktadırlar. Bu araştırma Almanca öğretmen adaylarının yabancı dil sınavlarında Almandaki bağlaçların yer aldığı soruları cevaplarırken neden hata yaptıklarını ve başarılarının neden düşük olduğunu irdelemeyi amaçlamaktadır. Yabancı dilin akademik hayattaki öneminden dolayı böyle bir çalışmanın yapılmasına gerek duyulmuştur.

2. Yöntem

Bu çalışmada Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Almanca Öğretmenliği üçüncü sınıf 17 Almanca öğretmen adayına ÖSYM’nin hazırlamış ve uygulamış olduğu sınavlardan alınan örnek sorulardan oluşturulan bir örnek sınav uygulanmış, bu tür merkezi sınavlara girenlerin sınav sorularını ne ölçüde doğru cevaplandıkları veya sorulara cevap verirken neden hata yaptıkları araştırılmıştır. Bu uygulamanın okuduğunu anlama, çeviri gibi soru tiplerinin daha yüksek oranlarda doğru cevaplandırıldığını ortaya koyması, ancak özellikle dilbilgisine ilişkin soruların doğru cevaplandırma oranının düşük çıkması üzerine, araştırma cevap şıklarında en az bir bağlaç bulunan sorular ile sınırlandırılmış olup, sorularda yer alan cümleler daha derinlemesine ele alınmış, cevap şıklarındaki bağlaçlar ve diğer kelimelerin anlamsal, işlevsel ve sözdizimsel özelliklerine sözlüklerde ve Almanca öğretmenliği lisans eğitimi süresince kullanılan dilbilgisi kitaplarında (*Almanca Dilbilgisi Ağıştırmaları Übungen Zur Deutschen Grammatik* [Zengin, 2008], *Lehr- und*

becerilerini kazanmalarını, öğrendiği dille iletişim kurmalarını ve yabancı dil öğretimine karşı olumlu tutum geliştirmelerini sağlamaktır” (bkz. Tebliğler Dergisi, Haziran2006/2585-EK. <http://tebligler.meb.gov.tr/index.php/tuem-sayilar/finish/70-2006/208-2585-haziran-2006-ek>).

Übungsbuch der deutschen Grammatik [Dreyer ve Schmitt 1999] ve *Übungsgrammatik für Fortgeschrittene* [Hall ve Scheiner, 1997]) ne şekilde yer verildiğine bakılmıştır. Öte yandan *Her Yönüyle Modern Almanca Deutsche Grammatik* (Zengin, 2010), *KPDS ÜDS-YDS Almanca* (Karabulut, 2003a), *Almanca Dilbilgisi ve Sınav Rehberi* (Karabulut, 2003b), *KPSS Almanca Alan Sınavına Hazırlık Konu Anlatımı ve Soru Örnekleri* (Balcı, 2014) adlı merkezi sınavlara hazırlık materyalleri incelenerek ders dışında kendi kendine çalışıp merkezi dil sınavlarına hazırlanmak isteyen Almanca öğretmen adaylarına bu kaynakların ne ölçüde yardımcı olabileceği konusu tartışılmıştır.

Bu araştırma betimsel yöntemin kullanıldığı nitel bir araştırmadır. Araştırmada konuyla ilgili literatür taraması yapılmış, elde edilen veriler değerlendirilmiştir.

Araştırma Modeli

Bu araştırma, genel tarama modelindedir⁹ ve Almanca Öğretmenliği Lisans Programındaki öğrencilerin Almanca yabancı dil sınavlarında istenilen başarıyı elde edememeleri konusunda yapılan araştırmalara ve bu konuda öğrencilere uygulanan sınav formatına ve öğrenci görüşlerinden elde edilen verilere dayanmaktadır.

Araştırma Alanı

Araştırma 2014-2015 eğitim öğretim yılı ilkbahar yarıyılında üçüncü sınıfta kayıtlı Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Almanca Öğretmenliği öğrencilerini, dilbilgisi derslerinde kullanılan kitapları ve ÖSYM tarafından hazırlanan, uygulanan ve değerlendirilen merkezi Almanca yabancı dil sınavlarını ve KPSS Almanca ÖABT'ne hazırlık kitaplarını kapsamaktadır. Araştırmaya 17 Almanca öğretmen adayı gönüllü olarak katılmıştır.

Araştırma Aracı

Bu çalışmada Almanca öğretmen adaylarına 2010 KPDS Sonbahar, 2013 YDS İlkbahar, 2012 ÜDS Sonbahar, 2010 ÜDS İlkbahar ve 2013 ÖABT Almanca Alan Sınavlarından alınan çoktan seçmeli sorudan oluşan bir test uygulanmış, ayrıca üç açık uçlu soru sorulmuştur. Katılımcılardan soru formunda yer alan her bir soru için beş seçenek arasında doğru cevabı işaretlemeleri ve şıklarda yer alan tüm bağlaçların¹⁰ yanına Türkçe anlamlarını yazmaları istenmiştir.

Verilerin Analizi

Bu araştırmada veriler ve öğrenci görüşleri betimsel analiz tekniği ile çözümlenerek değerlendirilmiştir. Farklı sınavlardan alınan sorulardan oluşturulan örnek sınavda yer

⁹ Karasar (2007: 79) genel tarama modellerini, “evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü yada ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde tekil ya da ilişkisel taramaların da yapılabileceği tarama düzenlemeleri” olarak tanımlamıştır.

¹⁰ Balcı (2011) Almanda bağlaçların sıralı bağlaçlar (nebenordnende Konjunktionen), cümlenin fiilini sona atan bağlaçlar (unterordnende Konjunktionen) ve zarf bağlaçlar (adverbiale Konjunktionen) olmak üzere kullanım şekli farklı olan üç tip bağlaç çeşidinin olduğunu ve sınava giren adaylardan bu bağlaç türlerinin anlamsal ve sözdizimsel özelliklerini bilmeleri gerektiğini belirtmiştir. Bu nedenle bu araştırma kapsamında deneklerden Almanca bağlaçların yanına Türkçelerini yazmaları istenmiştir.

alan sorulara verilen cevapların doğru olup olmadığı önceden hazırlanmış olan cevap anahtarı ile kontrol edilmiş olup, cevaplar arasında en az bir bağlaç bulunan sorular yapıları bakımından daha da derinlemesine incelenerek, ilgili cümlelerde doğru cevabı bulabilmek için ne tür bir bilgiye sahip olmak gerektiği, bağlaçların ilgili cümlede anlam ve işlevlerinin ve sözdizimsel özelliklerinin ne olduğu, doğru cevap dışındaki seçeneklerde yer alan bağlaçların neden ilgili boşluğa getirilerek anlamlı ve doğru bir cümle oluşturulmadığı sorularına cevap verilmeye çalışılmıştır.

Öğretmen adaylarına uygulanan testte cevaplarında herhangi bir bağlaç yer almayan sorular araştırmanın dışında bırakılmıştır ve inceleme 1., 2., 3., 4., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 14., 15., 18. ve 20. sorularda yer alan cümleler ile sınırlandırılmıştır.

3. Bulgular

3.1. Almanca Örnek Sınavda Yer Alan Cümle ve Cevaplara İlişkin Veriler

Bu araştırma kapsamında uygulama yapmak üzere oluşturulan örnek Almanca sınavın 1., 2., 3., 4., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 14., 15., 18. ve 20. soruları ile birlikte sunulan cevaplar arasında bağlaçların yanı sıra edat ve zarf gibi kelime türlerine veya bazı kalıplara da yer verildiği görülmüştür (sowie, kaum, im Falle, als, sofern, weswegen, daraufhin, anstatt dass, ohne dass, es sei denn, bisher, ungeachtet, überaus, in dessen, ab der, als dass, welch-, dessen, genau, vermag, sonst, schon, zugunsten, nichtdestoweniger, je nachdem, infolgedessen, in Anbetracht dessen, allenfalls, erlangt, entlang, zugegen, während, ehe, bevor, innerhalb, wann, solange, sobald, soeben, sogleich, sodass, demzufolge, obgleich, bisweilen, von denen, mittels, statt, trotz, inwieweit, wo, dass, außer, betreffend, entgegen, aufgrund, ob, so dass, abseits, demnächst, eher, mitunter, außerhalb, ohne, im Hinblick, anstatt, zwecks, binnen, inwiefern, abgesehen, wobei, dann, denn, sondern, hinüber, weder, zuzüglich, wie, ab, weil).

Soru 1: In welchem der folgenden Sätze ist die Konjunktion falsch gebraucht?
(Kaynak: KPDS 14 Temmuz 2013 Pazar 2. Soru)

- A) Sowie sie fertig war, verließ sie den Raum.
- B) Kaum dass er die Platten gekauft hatte, hörte er sie sich an.
- C) Im Falle, dass sie Zeit hat, machen wir einen Termin aus.
- D) Als ich mich entsinne, hat er sich dazu nie geäußert.
- E) Wir werden kommen, sofern es euch passt.

Soru	Doğru cevap veren öğrenci sayısı	Yanlış cevap veren öğrenci sayısı	Cevap vermeyen öğrenci sayısı
1	7	8	2

Bu sorunun doğru cevabı “D” şıkkıdır. Bu soruyu 7 öğrenci doğru cevaplandırırken, 8 öğrenci yanlış şıkları işaretlemiş, iki öğrenci ise bu soruya hiç cevap vermemiştir. Burada cümlelerin hangisinde bağlacın doğru kullanılmadığı sorulmuştur. A ve B şıklarındaki “Sowie sie fertig war” (Türkçe: bitirir bitirmez) ve “Kaum dass er die Platten gekauft hatte” (Türkçe: Plakları satın alır almaz) cümlelerinde vakit geçirmeden hemen ilk eylemin ardından ikinci eylemin gerçekleştirildiği ifade edilmektedir. Burada temel cümle ve yan cümlede eylemler aynı anda olmasa da her ikisinde de geçmiş zaman “Präteritum” kullanılmış iken, ikinci cümlede yan cümle “Plusquamperfekt”,

temel cümle “Präteritum” olarak adlandırılan geçmiş zamanlarda verilmiştir. “Im Falle, dass...” (Türkçe: -dığı taktirde, -dığında) bağlacı ile başlayan cümle şartlı bir cümle olup, o şartlarda söz konusu eylemin gerçekleştirilebileceğini ifade etmektedir. “A” şıkkındaki cümlede “als” bağlacının kullanılması cümlenin geniş zaman veya şimdiki zaman (Präsens) olması nedeniyle yanlıştır. Son cümledeki „wenn“ veya „im Falle, dass...“ bağlaçları ile aynı anlam ve işlevde kullanılmış olan „sofern“ bağlacı şartlı cümlede zaman bakımından da uyumlu ve doğru kullanılmış olan bir bağlaçtır.

Uygulamadan elde edilen sonuçlara bakıldığında, sınavda yer alan cümlelerin doğru cevaplandırılabilmesi için cümlelerin Almanca öğretmen adayları tarafından doğru anlaşılması ve bunun için de Almanca öğretmen adaylarının kelime hazinelerinin çok geniş olması gerektiği ve anlamlı bir cümle oluşturmak için seçeneklerde geçen kelime veya bağlaçların yan anlamlarını ve her türlü üstlenebilecekleri işlevleri ve sözdizimsel özelliklerini çok iyi bilmeleri gerektiği sonucu ortaya çıkar.

Soru 2: Hinsichtlich der psychologisch relevanten Merkmale der Persönlichkeit sind die Methoden zur Merkmalsgewinnung und Merkmalsmessung bislang nicht letztgültig erklärt, --- auf diesem Feld ein wichtiges Arbeitsgebiet der wissenschafts- und methodentheoretischen Forschung zu sehen ist. (Kaynak: 2012 KPDS İlkbahar Almanca 13. Soru)

A) weswegen
D) ohne dass

B) daraufhin
E) es sei denn

C) anstatt dass

Sorular	Doğru cevap veren öğrenci sayısı	Yanlış cevap veren öğrenci sayısı	Cevap vermeyen öğrenci sayısı
2	2	13	2

İkinci cümle A şıkkındaki “weswegen” kelimesi ile tamamlandığında anlamlı bir cümle olmaktadır. İki öğrenci tarafından doğru, 13 öğrenci tarafından yanlış cevaplandırılan, ancak 2 öğrenci tarafından hiç cevaplandırılmamış olan 2. sorunun cevap şıklarında yer alan „weswegen“ sözcüğü *Almanca Dilbilgisi ve Sınav Rehberinde* bağlaç (Almanca: Konjunktion) olarak tanımlanırken, *Dudenonline* adlı çevrimiçi kaynakta zarf (Almanca: Adverb) olarak gösterilmiştir. „anstatt dass“, „ohne dass“ ve „es sei denn“ kelime grupları sözlüklerde bağlaç olarak gösterilmiş iken, „daraufhin“ kelimesi *Almanca Dilbilgisi Sınav Rehberi* ve *Her yönüyle modern Almanca* adlı kaynaklarında bir bağlaç olarak gösterilmiş, *Dudenonline* adlı kaynakta ise zarf, *Übungsgrammatik für Fortgeschrittene* adlı dilbilgisi kitabında ise hem bağlaç, hem de zarf olarak nitelendirilmiştir. Çeşitli kaynaklarda kelimelerin birbirinden oldukça farklı sınıflandırılması, bu sınavlara hazırlanan adayların mutlaka çok farklı kaynaklar ile çalışmaları gerektiğini ortaya koymuştur. Merkezi dil sınavına girecek olan adayların kelimelerin her türlü anlamlarını öğrenmeleri ve çeşitli cümlelerde nasıl farklı işlevler üstlenebileceklerini uygulamalı olarak görmeleri ve alıştırmalar ile bu bağlaçları her türlü cümlede doğru kullanabilecek beceriyi elde edinceye kadar pekiştirmeleri gerekmektedir. Burada cevaplarda yer alan kelimelerin anlamını bilmek doğru şıkkı bulmak için yeterli değildir. Aynı zamanda verilmiş olan cümlenin çok iyi anlaşılması da gerekmektedir. Bu da geniş bir kelime hazinesine sahip olmayı gerektirir.

Soru 3: --- ihres Rufes als grimmige Raubtiere haben sich Eisbären in manchen Regionen Nordamerikas an die Anwesenheit von Menschen gewöhnt.

(Kaynak: http://www.khk.kamunet.net/docs/2014_eylul_ogr_soru_cevap/1971_soru.pdf
22. Soru)

- A) Weswegen
D) Ungeachtet
- B) Bisher
E) Überaus
- C) Als

Sorular	Doğru cevap veren öğrenci sayısı	Yanlış cevap veren öğrenci sayısı	Cevap vermeyen öğrenci sayısı
3	0	15	2

Bu cümle D şıkkında yer alan “ungeachtet” kelimesinin boşluğa getirilmesi suretiyle anlamlı bir cümle haline gelmektedir. *Dudenonline* adlı çevrimiçi kaynakta “überaus” ve “bisher” bir zarf (Almanca: Adverb) olarak nitelendirilirken, “ungeachtet” “Dudenonline”da zarf, *Übungsgrammatik für Fortgeschrittene* adlı dilbilgisi kitabında hem zarf hem de bağlaç olarak nitelendirilmiştir. Soru zamirleri bağlaç işlevinde kullanılabilirdi için burada yer alan “weswegen” kelimesi soru zamiri olabileceği gibi bağlaç da olabilir. “Als” bağlacı ise geçmişte olmuş bitmiş ve tekrarı mümkün olmayan olaylarda kullanılmaktadır ve bağlaç olarak yer aldığı cümlelerde mutlaka bir temel ve bir de yüklem sonunda yan cümlelerin sonunda yer aldığı bir yan cümlelerin olması gerekmektedir. Ancak merkezi Almanca dil sınavlarına hazırlanan adayların “als” kelimesinin kıyaslamalarda da kullanılabileceğini veya “Er arbeitet als Arzt” (Türkçe: doktor olarak çalışıyor) gibi cümlelerde de yer alabileceğini, diğer bir deyişle birbirinden farklı işlevlerinin de olabileceğini bilmeleri gerekmektedir.

Soru 4: Dürre stellt eine unerwünschte Variation eines Normalzustands dar und führt ein Nutzungssystem an eine Grenze, ---- es nicht mehr in der gewohnten Weise funktioniert.

(Kaynak: http://www.khk.kamunet.net/docs/2014_eylul_ogr_soru_cevap/1971_soru.pdf
27. Soru)

- A) in dessen
D) welchem
- B) ab der
E) dessen
- C) als dass

Sorular	Doğru cevap veren öğrenci sayısı	Yanlış cevap veren öğrenci sayısı	Cevap vermeyen öğrenci sayısı
4	0	16	1

4. soruda yer alan cümlede boşluğa gelmesi gereken kelimeyi ve kelime grubunu hiç bir öğretmen adayı bulamamıştır. İlgili cümlesinin başında bağlaç olarak bulunabilen „in dessen“, bazen soru zamiri olarak da cümlelerde yer alabilen „welchem“ ve iyelik yapılarında (Alm.: Genitiv) kullanılan „dessen“ bağlaçlarının hiç biri bu cümledeki boşluğa getirildiğinde anlamlı bir cümle oluşturmamaktadır. Hangi sözlüğe bakılırsa bakılsın „ab der“ diye bir bağlaç yoktur. Bu cümlede boşluğa „ab der“ kelimelerinin gelmesi gerektiğine karar verebilmek için „ab“ kelimesinin e-hali (Almanca: Dativ Objekt) gerektiren bir edat olduğunu ve buradaki „der“ sözcüğünün ise cümlelerin ilk bölümünde yer alan „eine unerwünschte Variation eines Normalzustands“ kelime öbeğini temsilen cümlelerin ikinci bölümünde yer aldığını bilmek gerekir.

Soru 6: Das Recht der Immunität schützt Personen vor polizeilicher oder gerichtlicher Verfolgung, ----, sie werden bei einer Straftat auf frischer Tat gefasst oder das Parlament hat ihre Immunität zuvor aufgehoben. (Kaynak: KPDS İlkbahar Dönemi Almanca 2 Mayıs 2010 9. Soru, www.osym.gov.tr/.../kpds2010ilkbaharalmanca)

A) nichtsdestoweniger
D) infolgedessen

B) je nachdem
E) in Anbetracht dessen

C) es sei denn

Sorular	Doğru cevap veren öğrenci sayısı	Yanlış cevap veren öğrenci sayısı	Cevap vermeyen öğrenci sayısı
6	4	10	3

6. soruyu 4 öğretmen adayı doğru, 10 öğretmen adayı yanlış cevaplandırırken, 3 öğretmen adayı bu soruya hiç cevap vermemiştir. “je nachdem” *Dudenonline, Almanca Dilbilgisi ve Sınav Rehberi, Übungsgrammatik für Fortgeschrittene* ve *Her yönüyle Modern Almanca* kaynaklarında kelime türü olarak bağlaçlar arasında gösterilirken, aynı kaynaklarda “infolgedessen” ve „nichtsdestoweniger“ hem bağlaç hem de zarf olarak nitelendirilmiştir. E şıkında yer alan „In Anbetracht dessen“ ifadesi ise bir kalıptır. 6. soruda yer alan cümledeki boşluğa ilk temel cümlenin aksini ifade etmeye yarayan bir bağlacın gelmesi gerektiği biliniirse doğru şıkkın C şıkkı olduğu anlaşılır. Burada cümlenin doğru anlaşılması çok önemlidir. “Immunität” kelimesinin buradaki anlamının “dokunulmazlık” olduğu bilindiğinde, diğer şıklardaki kelime veya kelime gruplarının cümledeki boşluğa getirildiğinde anlamlı bir cümle kurulamayacağı kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Soru 7: Die Photographie war für Baudelaire nur eine sehr niedrige Dienerin der Wissenschaften und der Künste, die ---- alles, was wertvoll sei und zu entschwinden drohe, dem Archiv des Gedächtnisses einzuverleiben vermöge.
(Kaynak: http://www.khk.kamunet.net/docs/2014_eylul_ogr_soru_cevap/1971_soru.pdf 23. Soru)

A) allenfalls
D) zugegen

B) erlangt
E) Während

C) entlang

Sorular	Doğru cevap veren öğrenci sayısı	Yanlış cevap veren öğrenci sayısı	Cevap vermeyen öğrenci sayısı
7	5	10	2

7. soruda yer alan cümledeki boşlukları doldurmak üzere verilen şıklarda yer alan kelimelerin anlam ve işlevlerine bakıldığında, *Dudenonline, Almanca Dilbilgisi ve Sınav Rehberi, Übungsgrammatik für Fortgeschrittene* ve *Her Yönüyle Modern Almanca* kaynaklarında bir tek “während” kelimesinin bir bağlaç olduğu belirtilmiş, “allenfalls” ve “entlang” kelimelerinin ise sadece *Dudenonline* kaynağında zarf olduğu gösterilmiş, “zugegen” kelimesinin ise bir sıfat olduğu belirtilmiştir. “Entlang” kelimesinin edat da olabileceği bilgisine diğer kaynaklarda rastlanmamıştır. Bu cümlede boşluğa getirilmesi gereken “allenfalls” kelimesinin anlam ve işlevi araştırıldığında *Pons Basiswörterbuch* (1999), *Pons Kompaktwörterbuch Deutsch als Fremdsprache* (2005), *Duden. Das Fremdwörterbuch* (1997) gibi sözlüklerde bu zarfa hiç yer verilmediği, ancak *Wahrig. Grosswörterbuch. Deutsch als Fremdsprache* (2008) sözlüğünde bu kelimenin eş anlamlılarına (1. vielleicht, eventuell, nötigenfalls, 2. höchstens, gerade noch) ve iki örnek cümleye (sie hat ~ ein Kopfnicken für mich übrig; er kümmert sich kaum um die Kinder, ~ sieht er sie beim Abendessen.) yer verildiği görülmüştür.

Soru 8: Fresko ist eine Maltechnik, bei der in Kalkwasser angeriebene Farbpigmente auf Kalkputz aufgetragen werden, ---- dieser noch nass ist und deshalb nicht abblättern kann. (Kaynak: www.osym.gov.tr/.../kpds2010ilkbaharalmanca 14. Soru)

- A) ehe
D) bevor
- B) innerhalb
E) solange
- C) wann

Sorular	Doğru cevap veren öğrenci sayısı	Yanlış cevap veren öğrenci sayısı	Cevap vermeyen öğrenci sayısı
8	6	8	3

Bir boyama tekniğinden söz edilen 8. soruda yer alan cümlelerin boşluğuna “-dığı sürece, -dığı süresince” anlamına gelen “solange” bağlacı gelmelidir. Zira bu işlemin ıslaklık sürdükçe yapılabileceği izah edilmektedir. “-dan/-den önce”, “-madan/meden önce” anlamında kullanılan “ehe” ve “bevor” bağlaçları ise ancak “nass” yerine “trocken” sözcüğü kullanılmış olsaydı, başka bir deyişle “kurumadan önce” gibi bir ifade cümlede yer alsaydı doğru seçenekler olabilirlerdi. *Dudenonline* kaynağında zarf olarak nitelendirilen “innerhalb” kelimesi ise bu cümledeki boşluğa getirildiğinde anlamlı bir cümle oluşmamaktadır.

Soru 9: ---- durch tektonische und vulkanische Prozesse Gebirge entstanden sind, führen chemische Umwandlung und mechanische Zerkleinerung zusammen mit Regen, Wind, Eis und Schnee auch schon zur Abtragung dieser Gebirge. (Kaynak: 2013 YDS İlkbahar 8.Soru)

- A) Sobald
D) Sogleich
- B) Soeben
E) Sodass
- C) Solange

Sorular	Doğru cevap veren öğrenci sayısı	Yanlış cevap veren öğrenci sayısı	Cevap vermeyen öğrenci sayısı
9	6	9	2

9. cümlede yer alan boşluğa getirilebilecek seçeneklerden „sobald“, „solange“ ve „sodass“ kelimeleri sözlüklerde birer bağlaç olarak gösterilmektedir. Zarf olarak nitelendirilen „soeben“ kelimesinin anlamı „biraz önce“ (Almanca: eben, im vergangenen Augenblick, gerade) olarak, „sogleich“ kelimesinin anlamı ise “hemen” (Almanca: sofort, gleich, ohne Aufschub) olarak verilmiştir. Bu cümlede “dağlarda... oluşur oluşmaz,...) gibi bir ifade yer aldığı için bu cümlede yer alan boşluğa gelmesi gereken bağlaç “sobald”dır.

Soru 10: Wie in allen Kultursprachen, so gibt es auch im Deutschen eine große Zahl von Wörtern aus anderen Sprachen, die üblicherweise Fremdwörter genannt werden, ---sie zu einem großen Teil durchaus keine fremden, sondern seit langem bekannte und gebräuchliche Wörter für die deutsche Sprachgemeinschaften sind, die in der Sprache ihren festen Platz haben. (Kaynak: 2013 YDS İlkbahar 10. Soru)

- A) demzufolge
D) bisweilen
- B) sodass
E) von denen
- C) obgleich

Sorular	Doğru cevap veren öğrenci sayısı	Yanlış cevap veren öğrenci sayısı	Cevap vermeyen öğrenci sayısı
10	6	10	1

Bu soruda yer alan temel cümlelerin (es gibt im Deutschen eine große Zahl von Wörtern aus anderen Sprachen) çok sayıda ilgi cümlesi bulunmaktadır. Cümle Almancada da bir çok dilde olduğu gibi, yabancı olmadığı halde ve uzun süredir Alman dilinde kullanılan ve yerini almış olan kelimelerin yabancı kelime olarak nitelendirildiğini anlatmaktadır. „sodass“ bağlacı, „von denen“ (edat ve e-halindeki çoğul adılın birleşiminden ilgi cümlesi kuran bağlaç olarak kullanılır), „demzufolge“ (bağlaç ve zarf işlevi vardır) ve „bisweilen“ (*Dudenonline* adlı kaynakta zarf niteliğindedir) seçenekleri bu cümlede yer alan boşluğa getirildiğinde anlamlı bir cümle oluşmamaktadır. „-diği halde, e/a rağmen“ anlamındaki „obgleich“ bağlacı ise bu cümleye anlam kazandıran bir bağlaçtır.

Soru 11: ---- seines aufbrausenden und selbtherrlichen Wesens war Tycho Brahe der wohl bedeutendste Astronom vor der Erfindung des Fernrohrs.
(Kaynak: 2013 YDS İlkbahar 13. Soru)

- A) mittels
D) **Trotz**
- B) statt
E) Kaum
- C) während

Sorular	Doğru cevap veren öğrenci sayısı	Yanlış cevap veren öğrenci sayısı	Cevap vermeyen öğrenci sayısı
11	10	5	2

11. soruda yer alan cümledeki boşluğa ancak “trotz” edatı getirildiğinde anlamlı bir cümle oluşur. “trotz” kelimesinin bağlaç olarak kullanılması da mümkündür. Ancak burada bir yan cümle bulunmamaktadır ve “Genitiv” olarak adlandırılan bir iyelik yapı söz konusudur. Doğru seçeneğin “statt” yerine “trotz” olmasının nedeni, “statt” zarfı veya bağlacının anlamı “-mak/mek yerine” iken, “trotz” kelimesinin anlamı “-diği halde” olmasından kaynaklanmaktadır. “während” bağlacı aynı anda gerçekleşen eylemlerde kullanılır iken, e-hali veya “Genitiv” yapı ile birlikte kullanılan “mittels” edatının bu cümlede yer alabilmesi için “ile” anlamına gelen bir kelimenin olması gerekir. 11. cümledeki boşluğa getirildiğinde cümleye herhangi bir anlam kazandırmayan ve burada tek başına zarf olarak verilmiş olan “kaum” (Alm.: 1. schwerlich, sicher nicht; 2. nur mit Mühe, fast nicht; 3. fast, noch nicht ganz; etwas weniger als; selten) kelimesinin “dass” ile birlikte “kaum dass” şeklinde bağlaç olarak kullanıldığı durumlar da vardır.

Soru 12: Der Vogelkundler kann dem Laien erklären, dass der Gesang für die Ohren des Vogels ganz und gar keine Musik darstellt, sondern dass die Vögel aus funktionellen Gründen singen, um ihren Artgenossen mitzuteilen, ---- ihr Aufenthaltsort ist, um Partner anzulocken oder um ein Revier zur Aufzucht und Ernährung ihrer Jungen abzugrenzen.
(Kaynak: 2013 YDS İlkbahar 15. Soru)

- A) ehe
D) weil
- B) inwieweit
E) dass
- C) **wo**

Sorular	Doğru cevap veren öğrenci sayısı	Yanlış cevap veren öğrenci sayısı	Cevap vermeyen öğrenci sayısı
12	3	12	2

12. soruda yer alan cümledeki boşluk amaç bildiren yan cümleye bağlı bir ilgi cümlesidir ve soru zamiri işlevi de olan ancak burada ilgi cümlesinin bağlacı yerine geçen ilgi zamiri “wo” sözcüğünün boşluğa getirilmesi suretiyle anlamlı bir cümle oluşmaktadır. Her biri bağlaç olabilecek olan diğer seçeneklerden “ehe” sözcüğü

Türkçede “-den/-dan önce” veya “-maden/meden önce” anlamında kullanıldığı için ve “weil” sözcüğü Türkçede “-dığı için/-dğından” anlamına geldiği için bu boşluğa yazıldığında anlamlı bir cümle oluşmamaktadır. “dass” bağlacı ve soru zamiri olarak da kullanılabilen “inwieweit” sözcükleri cümleyi anlamlı bir cümle haline getiremedikleri için doğru seçenekler değildir.

Soru 14: In der Menopause lässt die Östrogenproduktion der Eierstöcke nach, ---- der Östrogenspiegel im Blut sinkt. (Kaynak: 2012 ÜDS Sonbahar 9. Soru)

- A) ob
D) als
- B) als dass
E) in dessen
- C) so dass

Sorular	Doğru cevap veren öğrenci sayısı	Yanlış cevap veren öğrenci sayısı	Cevap vermeyen öğrenci sayısı
14	7	7	3

Almanca öğretmen adaylarının yedisinin doğru, yedisinin yanlış cevaplandıkları, üçünün ise hiçbir seçeneği işaretlemedikleri 14. soruda cümlede yer alan boşluk yerine getirilebilecek 5 adet bağlaç verilmiştir. Bu cümlede yan cümledeki olay, temel cümledeki eylemin bir sonucu olduğu için yan cümle bir sonuç cümlesidir ve ilgili boşluğa C şıkkındaki “sodass” bağlacı getirildiği zaman anlamlı bir cümle ortaya çıkmaktadır.

15. cümlede „zu + fiilin mastar hali“ şeklinde oluşturulan ve Almandada „Infinitivkonstruktion“ olarak adlandırılan yan cümlede ayrıca bir bağlaca ihtiyaç yoktur.

Soru 15: Staats- und Regierungschef bot das Treffen in Davos im Jahre 1987 die Gelegenheit, ---- von Protokollfragen politische Weichenstellungen vorzunehmen. (Kaynak: 2012 ÜDS Sonbahar 13. Soru)

- A) abseits
D) eher
- B) demnächst
E) mitunter
- C) ehe

Sorular	Doğru cevap veren öğrenci sayısı	Yanlış cevap veren öğrenci sayısı	Cevap vermeyen öğrenci sayısı
15	5	9	3

Burada bazen zarf (Alm.: entfernt) ve bazen de edat (Alm.: fern von) işlevi olan „abseits“ kelimesi cümleyi anlamlı bir cümle haline getiren ve işaretlenmesi gereken seçenektir. A seçeneği dışındaki seçeneklerde yer alan kelimeler bu cümleyi anlamlı kılmamaktadır.

Soru 18: Nach dem Rösten erfolgt das Verlesen der Kaffeebohnen,...besonders die Fehlbohnen aussortiert werden. (Kaynak: 2010 KPDS Sonbahar 7. Soru)

- A) wobei
D) dann
- B) welches
E) denn
- C) welche

Sorular	Doğru cevap veren öğrenci sayısı	Yanlış cevap veren öğrenci sayısı	Cevap vermeyen öğrenci sayısı
18	0	15	2

Bu cümlede de boş bırakılan yere cümleye anlam katan kelimeyi yerleştirebilmek için cümleyi iyi anlamak gerekmektedir. Özellikle “Verlesen” kelimesinin ayıklamak anlamında kullanıldığı bilindiğinde bu cümledeki boşluğa “wobei” kelimesinin getirilmesi suretiyle anlamlı bir cümle oluşturulabileceği kendiliğinden ortaya çıkar. “dann” (Türkçe: sonra) ve “denn” (Türkçe: çünkü) bağlaçları bu cümlede kullanılabilecek uygun bağlaçlar değildir. Bağlaç olarak da kullanılabilen “welches” (Türkçe: hangi....) ve “welche” (Türkçe: hangi....) soru zamirleri bu cümledeki boşluğa getirildiğinde anlamlı bir cümle oluşturamamaktadır. Bunlar sözdizimsel özellikleri ile bu cümle yapısına uysalar da doğru seçenekler değildir. Bu örnek merkezi sınavlarda yer alan cümlelerin ne denli iyi anlaşılması gerektiğini, bunun için de geniş bir kelime hazinesine sahip olmak gerektiğini ve Almandaki bağlaçların sadece anlamlarının değil, aynı zamanda bunların farklı işlevlerini ve sözdizimsel özelliklerinin de iyi bilmek gerektiğini göstermiştir.

20. sorudaki cümlede yer alan boşluğa getirilebilecek tüm seçenekler bağlaç olmasına rağmen, bu cümledeki boşluğa ancak “weil” kelimesi getirildiğinde anlamlı bir cümle oluşur. Geriye kalan 4 seçenekteki bağlaçların hiç biri anlamlı bir cümle oluşturamamaktadır.

Soru 20: Die Römer leiteten den Namen des Monats April vermutlich von dem lateinischen Verb operire (öffnen) ab, sich zu dieser Zeit die Knospen der Pflanzen öffnen.

(Kaynak: KPDS 2010 Sonbahar Dönemi 15. Soru)

A) als
D) ab

B) dass
E) weil

C) wie

Sorular	Doğru cevap veren öğrenci sayısı	Yanlış cevap veren öğrenci sayısı	Cevap vermeyen öğrenci sayısı
20	5	11	1

3.2. Kitap İncelemesi Sonucu Elde Edilen Veriler

Araştırma verileri ÖSYM tarafından hazırlanıp uygulanan sınavlarda yer alan bağlaçların her birinin incelenen dilbilgisi kitaplarında ve yabancı dil sınavlarına hazırlık kitaplarında başlı başına bir konu olarak yer almadığını veya konular arasında yer alsalar bile her kaynakta bağlaçların her türlü farklı anlamlarına, işlevlerine ve sözdizimsel özelliklerine yer verilmediğini göstermiştir.

3.3. Açık uçlu sorulardan elde edilen veriler

Açık uçlu sorulara verilen cevaplara bakıldığında, Almanca öğretmen adaylarının soru formunda yer alan bağlaçların bir kısmını ilk kez gördükleri, sınav teknikleri konusunda yeterince bilgilerinin olmadığı, yabancı dil sınavlarına yönelik yeterince kaynağa sahip olmadıkları ve merkezi sınavlar konusunda yeterince yönlendirilmedikleri ve kendi bireysel çabalarının da eksik olduğu sonucuna varılır.

Öğrencilerin konuya ilişkin önerileri incelendiğinde ise, Almanca Öğretmenliği Lisans programında dört dönem süresince verilen Almanca dilbilgisi derslerinde test tekniklerinin de gösterilmesinin ve sınava yönelik hazırlık çalışmalarının yapılmasının da arzu edildiği ortaya çıkmıştır.

4. Sonuç ve Öneriler

Bu araştırma neticesinde KPDS, ÜDS, YDS ve KPSS ÖABT Yabancı Dil (Almanca) Sınavlarında günümüzde çok sık kullanılan bağlaçlar yanı sıra daha nadir kullanılan bağlaçlara da yer verildiği, cümlelerdeki boşluklara uygun bağlaçları veya kelime veya kelime gruplarını yerleştirmek için bir taraftan Almanca cümleleri doğru anlamak gerektiği ve bunun için de zengin bir kelime hazinesine sahip olmak ve Almancayı iyi bilmek gerektiği ancak bunun yanı sıra seçeneklerde yer alan kelime veya bağlaçların farklı anlamlarını, işlevlerini ve sözdizimsel özelliklerini de bilmek gerektiği sonucuna varılmıştır. Öte yandan görülmüştür ki, Trakya Üniversitesi Almanca Öğretmenliği Lisans eğitimi süresince dilbilgisi derslerinde kullanılan dilbilgisi kitapları ve Almanca Yabancı Dil Sınavlarına hazırlık kitapları incelenip değerlendirildiğinde, her bir kaynakta her bir bağlaça yer verilmediği gibi bağlaçlar konusunun sunuluş biçiminde de farklı yöntemler izlenmiş, kimi kaynakta bağlaçlara ilişkin her türlü sözdizimsel özelliğe yer verirken ve söz konusu kelimelerin üstlenebilecekleri farklı işlevlere de dikkat çekilirken, kimi kaynakta daha sınırlı bilgiye değinilmiştir.

Netice olarak Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Almanca Öğretmenliği üçüncü sınıf Almanca öğretmen adayları ile yapılan bu uygulamadan elde edilen verilerden hareketle iki sonuç/tez belirlenmiştir:

- a) Sınavlarda daha az kullanılan bağlaçların yer aldığı
- b) Öğrencilerle bireysel çalışmaların yapılması

Bu araştırma göstermiştir ki, ÖSYM tarafından hazırlanan ve uygulanan sınavlarda yer alan sorulara doğru cevap verebilmek için Almanca öğretmen adaylarının Almanca öğretmenliği lisans eğitimi süresince yabancı dilde aldıkları eğitimin yanı sıra bireysel olarak da ek çalışmalar yapmaları gerektiği sonucuna varılmıştır. Bu bağlamda Trakya üniversitesinde görev yapan öğretim elemanlarına düşen görev, Almanca öğretmen adaylarına, lisans eğitimi süresince bireysel çalışma yaparak ders dışında da kendi kendilerine Almanca dil düzeylerini nasıl daha üst düzeye çıkarabilecekleri konusunda bilgi vermek ve merkezi sınavlara hazırlanırken hangi kaynakları kullanabileceklerini göstermektir. Almanca öğretmen adaylarının merkezi sınavlarda daha başarılı olabilmelerini sağlamak için alınabilecek diğer bir önlem ise, Almanca Öğretmenliği Lisans eğitimi süresince bu güne kadar verilen derslere ilave olarak bilhassa ÖSYM tarafından hazırlanan ve uygulanan merkezi yabancı dil sınavlarına hazırlayan bir içerik sunan yeni seçmeli derslerin açılmasıdır.

Kaynakça

- Arapgirlioğlu, Hasan/Zahal, Onur/Gürpınar, Engin/Özkan, Uğur** (2014): “Lisansüstü Programlara Başvuran Adayların ALES, Yabancı Dil ve Mezuniyet Not Ortalamaları Arasındaki İlişkiler”. *EBED İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*. Cilt: 1 Sayı: 1. S.30-40 (<https://heykel2014.inonu.edu.tr/uploads/old/31/1856/4.pdf> <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/inujesi/article/view/5000082335> (Son erişim: 03.04.2015).
- Aşgaroğlu, Vedi** (2013): “2013 YDS ile 2012 KPDS ve 2012 ÜDS Sınavlarının Karşılaştırılması.” *Dergi Karadeniz. Uluslar arası Sosyal Bilimler Dergisi*. Yıl: 5. Sayı 21. Kişi Dergisi. Yayıncı: Hayrettin İvgin.

- Aydemir, Öznur** (2007): *İlköğretim II. Kademe öğrencilerinin İngilizce dersinde kullandıkları öğrenme stratejileri ve başarı başarısızlık yüklemeleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Edirne (<http://193.255.140.18/Tez/0059111/METIN.pdf>) (Son erişim: 07. 04. 2015).
- Aykut, Gökçe/Maden, S. Sevinç** (2015): KPDS, ÜDS ve YDS (Almanca) Yabancı Dil Sınavları İle KPSS ÖABT Yabancı Dil (Almanca) Öğretmenliği Alan Sınavlarında Yer Alan Bağlaçlara İlişkin Bir Araştırma. *Meeting the Opportunities and Challenges of Educational Research: Multidisciplinary Approach to Educational Research. (Eğitim araştırmalarının zorlukları ve fırsatlarıyla karşılaşma: Eğitim araştırmalarına çok-disiplinli bir yaklaşım) Temalı 5. Uluslararası Eğitimde Araştırmalar Kongre (ICRE 2015)*. 08-10 Ekim 2015. Trakya Üniversitesi. Edirne.
- Balci, Umüt** (2011): "Textgrammatik im DaF-Unterricht in der Türkei". *Contemporary Online Language Education Journal*. 2(1). S. 169-180 (Aktaran: **Demiryay, N. , Balci, U.** (2014). Öğretmenler İçin Alan Bilgisi (ÖABT) Almanca Sınavına Yönelik Almanca Öğretmenliği Lisans Eğitiminin Yeterlilik Sorunu. *Diyalog*. 2014/2: 70-82)
- Balhar, Susanne/Cyffka Andreas/Quaas Lydia/Saßmann, Ulrich** (2005): *Pons Kompaktwörterbuch Deutsch al Fremdsprache*. Stuttgart: Ernst Klett Sprachen.
- Demiryay, Nihan/Balci, Umüt** (2014): "Öğretmenler İçin Alan Bilgisi (ÖABT) Almanca Sınavına Yönelik Almanca Öğretmenliği Lisans Eğitiminin Yeterlilik Sorunu". *Diyalog*. 2014/2: 70-82 (<http://dergipark.ulakbim.gov.tr/diyalog/article/download/5000099882/5000093006>) (Son erişim: 10.04.2015).
- Er, Kemal Oğuz** (2006): *İlköğretim 4. Ve 5. Sınıf İngilizce öğretim programlarının değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara
- Ergin, Muharrem** (1995): *Üniversiteler İçin Türk Dili*. S. 7, İstanbul: Bayrak Yayınları. (Aktaran: Yavuzer, Hasan ve Göver, İbrahim Hakan (2012): "Akademik Personelin Yabancı Dil Durumu ve Yabancı Dil Sınavlarına Bakışı: Nevşehir Örneği." *Nevşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Sayı: 1, s. 136-158).
- Hecht, Dörthe/Schmollinger, Anette** (1999): *Pons Basiswörterbuch Deutsch als Fremdsprache*. Stuttgart: Ernst Klett Sprachen.
- Heyd, Gertraude** (1990): "*Deutschlehren*, Frankfurt: Verlag Maritz Diesterweg". (Aktaran Yavuzer, H. ve Göver, İ. H. (2012): "Akademik Personelin Yabancı Dil Durumu ve Yabancı Dil Sınavlarına Bakışı: Nevşehir Örneği." *Nevşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Sayı: 1, s. 136-158).
- Karaman, Fatma** (2015): "Yabancı Dil Sınavının Almanca Ölçme Aracı Olarak İncelenmesi" *Route Educational and Social Science Journal*. Volume 2 (1). January 2015 (<http://www.ressjournal.com/DergiTamDetay.aspx?ID=186>) (Son erişim: 28.03.2015).
- Karasar, Niyazi** (2007): *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. S. 79. Nobel Yayıncılık. Ankara
- Kozallık Çebi/W Rüveyda H. /Karakaya, Zeki** (2015): "Lisansüstü Seviyede Yabancı Dil Sorunları." *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. Volume 10/2 Winter 2015. p. 183-192 DOI Number: 7857 ISSN: 1308-2140. ANKARA-TURKEY. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies>. (<http://www.turkishstudies.net/DergiPdfDetay.aspx?ID=7857>) (Son erişim: 10.04.2015).
- Yavuzer, Hasan/Göver, İbrahim Hakan** (2012): "Akademik Personelin Yabancı Dil Durumu ve Yabancı Dil Sınavlarına Bakışı: Nevşehir Örneği". *Nevşehir üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Sayı 1, S:136-158 (<http://dergipark.ulakbim.gov.tr/nevsosbilen/article/view/1043000099>) (Son erişim: 16.04.2015).
- Wahrig-Burfeind, Renate** (2008): *Wahrig. Grosswörterbuch Deutsch als Fremdsprache*. München: Cornelsen.
- Wissenschaftlicher Rat der Dudenredaktion** (1997): *Duden. Das Fremdwörterbuch*. Mannheim. Wien. Zürich: Dudenverlag

İnternet Kaynakları

- 2010-Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavı (ÜDS) (Sonbahar Dönemi) Soru ve Yanıtlar** (<http://www.osym.gov.tr/belge/1-11869/2010-uds-ilkbahar-donemi-sorular-ve-yanitlar.html>) (Son erişim: 6.02.2015).
- 2012-Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavı (ÜDS) (Sonbahar Dönemi) Almanca Sosyal Bilimler Testi 7 Ekim 2012** (<http://www.osym.gov.tr/dosya/1-60900/h/udsalmancasosyal.pdf>) (Son erişim: 16.02.2015).
- Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı (Sonbahar Dönemi) Almanca 5 Aralık 2010** (<http://www.osym.gov.tr/dosya/1-56755/h/2010kpdssonbaharalmanca.pdf>) (Son erişim: 16.02.2015).
- Milli Eğitim Bakanlığı** (2006): *Tebliğler Dergisi*, Haziran2006/2585-EK. (<http://tebligler.meb.gov.tr/index.php/tuem-sayilar/finish/70-2006/208-2585-haziran-2006-ek>) (Son erişim: 03. 01. 2016).
- ÖABT nedir?** (<http://oabt.nedir.com/>) (Son erişim: 24.02.2015).
- ÖABT Soru Yanıt** (<http://dokuman.osym.gov.tr/pfdokuman/2014/KPSS/OABTSORUYANIT/ALMANCAOGRETMENLiGi25.072014.pdf>) (Son erişim: 16.02.2015).
- ÖSYM** (2013). *ÖSYM 2013 Kamu Personeli Seçme Sınavı A Grubu ve Öğretmenlik Sonuçları* (<http://dokuman.osym.gov.tr/pfdokuman/2013/KPSS1/2013-KPSS%20A%20GRUBU%20ve%20C3%96%20C4%9ERETMENL%C4%B0K.pdf>) (Son erişim: 03. 01. 2016).
- Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı (YDS) (İlkbahar Dönemi) 7 Nisan 2012 Pazar Almanca** (<http://www.osym.gov.tr/dosya/1-69054/h/almanca.pdf>) (Son erişim: 16.02.2015).

İncelenen Kitaplar

- Balçı, Umut** (2014): *KPSS Almanca Alan Sınavına Hazırlık Konu Anlatımı ve Soru Örnekleri*. Batman: Berdan Matbaası.
- Dreyer, Hilke/Schmitt, Richert** (1999): *Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik*. München: Verlag für Deutsch.
- Hall, Karin/Scheiner, Barbara** (1997): *Übungsgrammatik für Fortgeschrittene*. Bulgaria: Lettera.
- Karabulut, Erdem** (2003a): *KPDS ÜDS-YDS Almanca. 12 Özgün KPDS Deneme Sınavı*. Ankara: Pelikan Yayıncılık.
- Karabulut, Erdem** (2003b): *Almanca Dilbilgisi ve Sınav Rehberi*. Ankara: Pelikan Yayıncılık.
- Zengin, Eyüp** (2008): *Übungen zur Deutschen Grammatik*. Adapazarı: Sakarya Yayıncılık.
- Zengin, Dursun** (2010): *Her Yönüyle Modern Almanca. Deutsche Grammatik*. 5. Baskı, Ankara: Kurmay Kitapevi.